

Műszótárban a német Rakete már magyarul, röppentyűként szerepel. E témakörben a magyar–német részben 5, míg a német–magyarban 7 szóval, vagy szóösszetétellel szerepel a magyar megfelelő. Ennek fényében, már azon sem lehet csodálkozni, hogy a MTT 1847. július 5-i kisgyűlés 7. ülése a Mathematicai osztályban a rakéta hadtudományi és technikatörténeti jelentőségével foglalkozott, esetenként heves vitákat kiváltva.

A továbbiakban az Olvasó megismerkedhet a császári–királyi tüzérség hadirakétaival és tüzszereszkarával, majd a magyar hadiröppentyű gyártásával, illetve a honvéd röppentyűkar létrejöttével és harci tevékenységével 1849. február–augusztusban.

Aki az itt felvillantott témákról többet akar megtudni, vagy fel szeretné idézni korábbi olvasmányélményeit, azoknak melegen ajánlom figyelmébe Ács Tibor: *Hadtörténelmünk utolsó két évszázadából. Események, arcképek, tanulmányok* c. könyvét (Hadtörténeti Intézet és Múzeum, Line Design, 2015).

M. Szabó Miklós

Iszlám Állam Terrorizmus 2.0

Történet, ideológia, propaganda

(könyvismertető)

10.17047/HADTUD.2016.26.1-2.126

A Honvéd Vezérkar Tudományos Kutatóhelye nem ismeretlen a biztonságpolitika, a válságkörzetben lévő országok, valamint a hadművészet iránt érdeklődők számára. A kutatóhelyet 2014-ben hozta létre a Honvéd Vezérkar főnöke. A szervezet – fiatal kora ellenére – hat kötetet jegyzett, valamint 52 cikket, tanulmányt és 28 hazai és külföldi konferencia előadást szervezett. Fő célkitűzése a tudományos munka szervezése, kutatások végzése, kutatási eredmények támogatása, képzés, továbbképzés, információszolgáltatás, tudományos együttműködés hazai és nemzetközi szinten, rendezvények szervezése és kiadványok gondozása. Ezen tevékenység keretében jelent meg a Kossuth Kiadó gondozásában legújabb kötetük az *Iszlám Állam Terrorizmus 2.0 – Történet, ideológia, propaganda* címmel, amit egy szerzői kollektíva: Besenyő János, Prantner Zoltán, Speidl Bianka és Vogel Dávid készített.

A kötet tudományos alapossággal mutatja be az Iszlám Kalifátus kialakulását, működését, ideológiáját és propaganda tevékenységét. A címben lévő 2.0 a terrorista szervezetekre vonatkozik, jelezve, hogy az Iszlám Állam megjelenésével új fejezet kezdődött a terrorizmus történetében. Magyar nyelven ilyen volumenű könyv még nem készült, ezért mindenképpen hasznos kiadvány, szerkesztése révén is átfogó mű. Dicséretére válik a szerzőknek – amint azt méltatásában Mihálfy Balázs iszlám szakértő is hangsúlyozott –, hogy nem mossa össze az iszlám vallást és a magát

Iszlám Államnak nevező szervezet tevékenységét, sőt kiemeli a dzsihádistá szalafita mozgalmon belüli ideológiai vitákat és azt, hogy miért bírálják ezt a terrormódszerekkel operáló gerillaszervezetet számos más terrorszervezet részéről is.

A legtöbb európai ember az ún. Iszlám Államot csak felületesen ismeri, főként a médiákban megjelent tevékenysége kapcsán. A könyv hozzásegíti az olvasót ahhoz, hogy megismerje a mélyebb gyökereket és megértse ennek a jelenleg még csak a levantei térséget, de később, a hűségeskü alapján több kontinenst is veszélyeztető torz képződménynek a lényegét.

A könyv három, egymáshoz kapcsolódó nézőpontból mutatja be a terrorszervezetet, hangsúlyozva azokat a sajátosságokat, amelyek megkülönböztetik azt az eddig ismert formációktól. Az első fejezet az Iszlám Állam rövid történetével, kialakulásával, névváltozásaival, szervezeti felépítésével, működésével és stratégiájával foglalkozik. Bemutatja a zömében erőszakkal megszerzett, különböző eredetű és korú fegyvereket, kitér a bevételi forrásokra, amelyek abból a szempontból fontosak, hogy miként lehet a tevékenységüket korlátozni, és érzékelteti a kegyetlenkedéseit, különös tekintettel a más vallásúakra. Fontosnak tartom a hűségesküt tett szervezetek összegzését, valamint a terrorszervezet leküzdésére létrehozott nemzetközi koalíció fontosságának érzékeltetését. A térképvázlatok jól kiegészítik a szöveges részt.

A második fejezet az Iszlám Állam ideológiáját elemzi. A szerzők az iszlám radikalizmus gyökereit úgy mutatják be, hogy az olvasót a különböző irányzatok magyarázatával eljuttatja annak megértéséhez, miért radikális a szervezet és hogyan alakult ki ez a szalafita eredetű radikalizmus. Figyelemre méltó gondolatokat tartalmaz az ISIL terjeszkedésének taktikája, valamint az ISIL és a keresztények viszonya. Az olvasó szinte magától eljut arra a következtetésre, hogy egy erőszakos, terjeszkedő és senki mást nem tisztelő szervezetről van szó. A szerzők nagyon helyesen mutatnak rá arra, hogy az ISIL ideológiai érvrendszerében keveri a történelmi időszakokat és több száz évvel ezelőtti dolgokat az idő és körülmények megváltozásának teljes figyelmen kívül hagyásával a jelenlegi helyzethez adaptálja.

A harmadik fejezet az Iszlám Állam propaganda tevékenységét elemzi. Rámutat arra az ellentmondásra, hogy bár az ideológia a szalafizmus, az eszközöket illetően saját tanainak hirdetése céljából bátran és válogatás nélkül alkalmazza a mai kor kommunikációs technológiáját, különös tekintettel a közösségi médiára. A fejezet figyelemre méltó része az, amikor a szerzők az Iszlám Állam *Dabiq* nevű magazinjának bemutatásával érzékeltetik az érdeklődési köröket, a világok összecsapását, valamint a közösségi média újszerű használatának módjait.

Összességében a könyv mértékadó forrásokat felhasználó szakirodalom, egyben érdekes olvasmány, ezért tiszta szívből ajánlom a téma iránt érdeklődő kutatók és olvasóközönség figyelmébe.

Kis-Benedek József